

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 62 (3224) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Nagy harcok várhatók a tuniszi hadszíntéren

Este 10 órakor támadásra indultak az angolok a német-olasz erők balszárnya ellen

Több mint 12 ezer páncélost vesztek a bolsevisták a téli hadjárat kezdete óta

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iroda katonai munkatársa a keleti arcvonal általános helyzetét vizsgálva, megállapítja, hogy nyilvánvalóan hiány kezd mutatkozni a szovjetnél a tartalékokban. A leghevesebb harcok pontjain bevont újabb bolsevista egységek nem tekinthetők tartalékoknak, hanem olyan csapatrészeknek, amelyeket más arcvonalszakaszokról vontak el. Tévedés volna azonban ebből arra következtetni, — és illetékes német körökben ezt nem is teszik — hogy a Szovjetunió tartalékai kimerültek volna. Mindemellett joggal tartják jellemzőnek ezt a körülményt arra nézve, hogy a szovjet hadsereg 1942 folyamán, különösen a téli csata alatt, másodá orjási veszteségeket szenvedett. Ezek a veszteségek a mostani harcokban kezdik éreztetni hatásukat. A harcok egyik gyújtópontján a harciszakasz német parancsnoksága megállapította, hogy a szovjet a Murman arcvonalról idevont csapatokat vetett harcba, ami eléggé jellemző körülmény. A legszembetűnőbb jellemzését az adja a helyzetnek, hogy a szovjet minden arcvonalon — az Ilmen tó területének kivételével — már védekezésre szorult. Az ellenséges hadműveletek többé már nem egységesek, így tehát jogos az a német felfogás, hogy a kezdeményezés ismét német kézben van. Az egyes arcvonalszakaszokon a harcok szemléleténél három gyújtópontot lehet megállapítani.

1. Charkovtól délre a német kötelékek a charkovi erdőterületen nagyobb ellenséges területeket bekerítettek. Az ellenséges erők megsemmisítése folyik.

2. Bjelgorod területén a harcok súlyosbodtak és rendkívül hevesek. Az ellenség nagy páncélosereket vetett harcba. Ezen a területen is minden a német szándék szerint történik és így van ez egészen Kurszk területéig. De ugyanez a helyzet a Kurszktól északra elterülő szakaszon is.

3. Sztaraja Russzánál, ahol a bolsevisták minden erővel, amíg csak lehetséges, vagyis tavasz kezdete előtt, döntést akarnak kicsikarni, szerdán 8 hullámban kezdtek elkeseredett támadásokat mindenfajta tüzéségi fegyver- és csatárepülőgép támogatásával. A német védelem azonban egyik támadó hullámot a másik után küzdötte le. A 8 bolsevista támadás csak növelte a német állások előtt lévő hulláhegyeket. 14 bolsevista páncélos pusztult el.

A középső arcvonalszakaszon, ha a jelek nem csalnak, a német csapatok el-

szakadó mozdulatai még nem értek véget. Mindemellett, mint újat kell megjegyezni, hogy ezek az elszakadó mozdulatok nem haladnak egyenes irányban nyugat felé, hanem többnyire zerguzogóan, mert a német csapatok újra és újra helyi ellentámadásokat intéznek a habozva utánuik nyomuló ellenség ellen. A német kötelékek úgy látszik, itt is a jól bevált megsemmisítő taktikát követik. Az ilyen német műveletek eredménye a többi is megvilágítja. Egy német kötelék 2500 bolsevistát semmisített meg ilyen hadművelet során, míg saját magának csak 83 főnyi vesztesége volt. Végül még a keleti arcvonal helyzetének vizsgálatánál az ellenséges páncélos erőknek észrevehető gyengülését kell megállapítani. November 20 óta a bolsevis-

Japán is tovább tökéletesíti háborus erőifeit

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Japánban csütörtökön császári rendelet lépett életbe, amelynek célja az ország háborus erőifejtését tovább tökéletesíteni és a háborus termelést biztosítani. A rendelet a miniszterelnöknek az eddiginél nagyobb teljhatalmat ad.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A császári főhadiszállás közli, hogy a japán tengerészet légierejének egységei március 15-én heves légitámadást intéztek Port Darwin ellen. A kikötőberendezésekben súlyos károkat okoztak a bombák. A támadás elhárítására felszállott ellenséges gépek közül 16-ot lőttek le. Japán részéről egy gép pusztult el.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Japán részről hivatalosan közlik, hogy március 6 és 11 között a japánok 6 ellenséges tengeralattjárót süllyesztettek el.

Eden washingtoni tanácskozásai — és a londoni emigráns kormány

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti Washingtonból, szerdán este Eden külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Roosevelttel.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távírti Iroda diplomáciai tudósítója írja:

A „szövetégesek” tárgyalásaiba, melyeket Eden amerikai utjával akar-

tak több mint 12.000 páncélost vesztek.

Berlini politikai körök érdeklődésének előterében mindinkább a tuniszi hadszíntér helyzete lép. Berlinben általában úgy vélik, hogy nagy harcok kezdete előtt állunk. Mindkét oldalról zavaró tüzéségi tenékenység jelentenek, amit Berlinben a nagy harcok nyitányának vélnék. Este 22 órakor valóban támadásra indultak a britek a német-olasz erők balszárnya ellen. E harcok terjedelmüket tekintve pillanatnyilag természetesen még nem tekinthetők át. Ugy látszik azonban, hogy Montgomery ez alkalommal valóban komoly támadást szándékozik indítani a Mareth vonal ellen. Rommel tábornagy erre felkészült.

nak megindítani, bekapcsolódni próbál a londoni lengyel emigráns kormány is melynek „külügyminisztere”, Raczin-zky gróf beszédében kijelentette, hogy a nagyhatalmaknak a jövőben különleges befolyással kell ugyan rendelkezniök, azonban a háboru utáni problémák mindenféle szabályozásának alapja a demokrácia elvének megfelelően. A jövődó világszervezet valamennyi tagjának egyenjogú részvétele mellett történhetik csupán, Raczin-zky a Lon-

don kegyelméből működő ösezes emigráns és árnyékkormányokkal közös felfogását akként fogalmazta meg, hogy az Egyesült Államok, Anglia, a Szovjet-Unió és Csungking-Kina közötti négyhatalmi egyezmény, amely a kis nemzetek megkérdezése nélkül akarni sorsukról dönteni, ellenkezik a demokratikus eszménnyel, amiért állítólag Anglia is és az Egyesült Államok megindította a háborút. Ha ehhez hozzávesszük még, hogy Benes is, hír szerint, legközelebb Washingtonba szándékozik menni e problémák tisztázására, akkor világosan látható az emigránsoknak nemcsak a nyugtalansága, hanem a bizalmatlansága is állítólagos oldalmazóikkal szemben.

Scheffler János püspök a katolikus iskolai főhatóság új tagja

A Magyar Kurir jelenti: A magyarországi latin és görögnyelvű püspöki kar értekezlete szerdán késő este véget ért. A püspöki kar ér Scheffler János szatmári megyepüspök személyével kibővítette a katolikus iskolai főhatóságot.

Tárgyalta az értekezlet a papság és hívek időközben felmerült ügyeit, köztük a hitbuzgalmi lapok tömörítésének kérdését, a kegyuri kérdéssel összefüggő problémákat az értekezlet a gyakorlati irányú katolikus iskolák ügyével a levették vallásérkölcsei oktatásával és a leányleventemozgalom ügyével. A katolikus polgári iskolákat a püspöki kar bekapcsolja a katolikus iskolai főhatóság jogkörébe.

Serédi hercegprímás a lelkiegységről

Közgyűlést tartott a Szent István Társulat

A Magyar Kurir jelenti: A Szent István Társulat csütörtökön délelőtt tartotta közgyűlését.

Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, a társulat fővédnöke megnyitó beszédében foglalkozott korunk feltűnően általános hibájával, a következetlenséggel. Rámutatott arra, hogy minden vonatkozásban, a tudomány, a művészetek terén, s úgy a magánéletben, mint a közélet bel- és külpolitikai viszonylatában, a hit és erkölcsi élet terén is sok következetlenséget látunk. Az egyes emberek és a különböző emberi közösségek sok következetlenségével szemben, Krisztus egyházának kö-

zel 2000 esztendő története bizonyítja, hogy mindig következetes volt. Krisztus egyháza mindig kereste és most is keresi a békét, más vallásokkal és a különböző emberi közösségekkel, szervezetekkel és államokkal. Megemlékezett arról, hogy a kereszténység között napjainkban is jelentkező egységi törekvések, sajnos, nem vezettek vallási egységre. Azonban bár a vallási egység reményéről, mi magyar katolikusok, sem mondunk le, mégis úgy látjuk, hogy előbb inkább a nemzeti élet terén találunk egymásra, ami mindenképpen nagyon kívánatos eredménye lesz az egységi törekvéseknek.

Amiket nemcsak a vádlottat, hanem a sértettek egy részét is fegyőrök kísérik a tárgyalóterembe

Saját rablásait is meglopja a fogházban Szilágyi Sándor

Nagyvárad. Március 18. Kalandos ötlet tett meg Szilágyi Sándor bereg-megyei, nagybakeri kocsigyártóeség és gazdálkodó, míg szennyesszürke rab-darokban, jobb esuklóján és balbokáján gyanúsán csörgő karpereccel idekerült ma, immár másodszor, a nagyvárad-i törvényszék 90-es számú szobájába, dr. Gavallér László büntető egyezbíró elé. Határátészőke, katonai szolgálat, a finn-orosz téli háborúban való részvétel a fiának oldalán — jelzik kalandos élet-útjának egyes állomásait, melyek végül is a nagyvárad-i fogház cellájában futnak össze. Először szintén dr. Gavallér László ítélte el lopásért 8 hónapi börtönrre, most pedig csalás miatt kapott 3 hónapi fogházbüntetését tölti a nagyvárad-i ügyészség fogházában.

Abi a fogházban sem tud felhagyni „szenvédelyével“

Ezt az időt sem töltötte azonban tétlenül, hanem — amint a terjedelmes vádiratból kibogozzuk — Fűri János fogházyakornoktól, aki betegesen feküdt a az ő „gondjaira“ volt bízva, ellopott egy télikabátot, egy fekete vadászki-kabátot, egy sárga bőrcsizmát a 60—65 pengőt tartalmazó pénztárcáját, Nagy Lajos, Kocsiba Sándor, Galanda Ferenc és Darányi Ernő nevű fogolytársaitól pedig részint nyitott, részben zárt író-asztalokból nyakcsatát, nyakkendőt, fogkefét, cipőkrémet, töltőtollat, töltőtolltintát és 20 filléres bélyegyet, kalapot, nadrágot a egyéb „ésvil“ használati tárgyakat vett el, amikre — bevallása szerint — azért volt szüksége, mert meg akart szokni, hogy a harctérre menjen. Arra a kérdésre, hogy miért kell neki a harctérre két fogkefe, — persze nem tud megnyugtató választ adni. Arra azonban, hogy miért szokott meg és ha már megszokott azon a bizonyos éjszaka, miért ment éppen egy gyanús helyre, még gyanúsabb nő társaságába, amikor otthon felesége és gyermeke van, érezhetően megindult hangon így válaszolt:

„Annyira elfogott a szabadság utáni vágy...“

Nagyságos bírő úr kérem, annyira elfogott azon az éjszakán a szabadság utáni vágy... S ha már az ember lába alól elveszett a talaj...

Szilágyi Sándor ellen azonban még más vádpontot is tartalmaz a vádirat. Ez azt rója fel Szilágyi Sándor terhére, hogy 1941 októberében, Gyulán, bemá- szott Balogh András bezárt kapuján és műhelyéből nagyobb mennyiségű talp-bőrt, bélésárut, csizmát stb. lopott el a azokat értékesítette is. De meglopja

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik édes jó apánk elhunytá alkalmával részvételüket bármilyen formában nyilvánították, ez- uton mondunk hálás köszö- netet.

Fernbach-család.

Toma József nevű barátját is, akivel együtt szállott meg egy szállodában s aki reggelre kelve Szilágyi Sándornak csak a hült helyét találta. Ez magában véve még nem lett volna baj, de Szilá- gyival együtt eltűnt a Toma zsebéből az órája és 94 pengője is.

Mindenekért a hírtelenében összeszá-...

Mihályfalva és Tasnádszántó között vasutvonal építését tervezi a MÁV

Nagyrányu munkák elvégzését tervezik a háboru befejezése után

A Magyar Mérnök és Építész Egylet- ben az átmenetgazdálkodás problémái- ról folyó vita során Lux Ernő, MÁV igazgató, az Államvasutak jövő felada- tait ismertette. A háboru befejezéseve a MÁV lesz Magyarországon a legjobb munkaadó. Az Államvasutak már most jóval több, mint 100.000 embert foglal- koztat és a teljesítményességére és létszám nagyob, mint a háborut meg- előző bekezdésekben volt. Erre a munká- crőtöbbletre az átmenetgazdálkodás idején is szükség lesz. Természetesen egyes munkaterületeken lesznek fele- leges munkások, de ezeket más terüle- teken lehet majd felhasználni, sőt a magasabb képesítést követelő munka- helyeken valószínűleg átmeneti hiány- nyal számolhatnak. A mai Magyaror- szágon 100.000 lakosra 96,5 kilométer vasúti vonal jut. Ennél surább háló- zattal csak a kimondott ipari államok rendelkeznek. Új vasutvonalak építé- sére tehát szükség nincs, legfeljebb Kárpátalján és Erdély egyes részein indokolt egy-két vonalrész építése.

Nagymennyiségű olasz műszál-fonalat kap feldolgozásra a magyar textilipar

A közelmúltban az ipari anyaggyár- kodás és a magyar textilipar képviselői- ből alakult bizottság tárgyalta Romában a textilnyersanyagok szállítására kötött megállapodás meghosszabbítása ügyében. A tárgyalások eredményeként Olaszor- szágból idén 2,6 millió kilogramm mű- szál-fonalat kap feldolgozásra a magyar textilipar. Az anyaghivatal intézkedé- re a textilgyártó vállalatok már megál- lapították, hogy az olasz műszál-fonalak felhasználásával milyen árut készítenek. A gyakorlati tapasztalatok alapján mű- szál-fonalat először olyan textiliák gyártásánál használtak fel, amelyek vi-

molni is nehéz „stiklikért“ négyrend- beli lopás büntetésében és három rend- beli lopás vétségében kívánta felelő- ségre vonni Szilágyi Sándort a királyi ügyészség. A tárgyalás rövid volt: a vádlott nem tagadott, így a szintén rab- darokban és fegyőr kíséretében felvo- nult sértettek, valamint a gyulai Ba- logh András kihallgatására sem került sor s csakhamar elhangzott az ítélet: Szilágyi Sándor nagybakeri, nő, egy- gyermekes kocsigyártóeségét büntösnek találta a bíróság négyrendbeli lopás büntetésében és három rendbeli lopás vétségében és ezért össz büntetésül egy évi börtönrre ítélte. A vádlott és ügyész megnyugodott. Az ítélet így jogerős s a vádlott és a sértettek egyrésze fegy- örök kíséretében elhagyta a tárgyaló- termet.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Lidércfény.
BELVÁROSI Bajtársak.
KORONA: Fények az éjszakában.
CASINO: Szűts Mara házassága.

leknel a Hombár által számlázott árakhoz a kicsinybeni ezétoztással megbízott elosztó-kereskedő közvet- lenül vasuti kocsiból vagy közraktár- ból történő szétosztásnál 100 kg-on- ként 1.— P kereskedői ártöbbletet számíthat.

Amennyiben a ezétoztás nem az érkező állomáson történik, az elosz- tókereskedő az előző bekezdésben megállapított kereskedői ártöbblet helyett a tengelyfuvar költséget és 100 kg-onként 1.50 P kereskedői ár- többletet jogosult felszámítani.

A megállapított elosztókereskedői ártöbblet a felmerülő összes költsé- geket és az elosztói hasznot is magá- ban foglalja.

Nagyvárad, 1943. március 13.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

A „Tokaji aszu“, előadása a nagyvárad-i MÁV műked- velőkkel a Katalin-telepi Kulturházban

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvá- radi MÁV műkedvelő gárdája folyó hó 21-én, délután 6 órai kezdettel vendégszerepel a Katalin-telepi Kul- turházban. Előadják a „Tokaji aszu“ 3 felvonásos zenes vígjátékot. A da- rab szereplői, akik már sok ízben he- bizonyították műkedvelői tudásukat, most is biztosítéka lesz ezen vendé- szereplés sikerének. A darabban a zenekíséretet ugyancsak a MÁV ze- nekara adja. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találják elhelyezkedést a várad-i munkanélküliek?

A nagyvárad-i m. kir. állami Mun- kaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső- utca 28., telefon 25-76) az 1943. évi március hó 17-én kelt jelentése sze- rint az elmúlt héten elhelyezett 97 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

2 gyárimunkás, 19 napszámos, 5 minden-eszolga, 8 asztalos, 2 gumi-

Képkiallítás

nyílt meg az EMKE szállóban. Márkás festmények 12 havi részletre, előleg nélkül

Első havi részlet áprilisban fizethető

javító, 1 vasztergályos, 10 szoba- festő, 2 lakatos, 1 bogár, 2 bádo- gos, 1 villanyezrelő, 4 minden-esza- kécső, 10 gyárimunkás, 3 minde- nesleány, 1 gyermekmellé.

Foglalkozást keresnek:

57 ipari szakmunkás, 36 gyári be- tanított és egyéb segédmunkás, 3 üz- leti alkalmazott, 5 minden-eszolga, 16 állandó háztartási alkalmazott, 9 bejáró-takarítónő, 1 mosó-vasalónő, 2 kertész.

Elhelyezkedést kereső tanoncok:

1 géplakatos, 2 kereskedő, 1 fény- képész.

Milyen felárat lehet számítani a Hombárnál kiutalt takarmánynál?

Nagyvárad thj. város polgármestere 6556—1943-IX. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

A M. Kir. Közellátásügyi Miniszter 17.433-1943-IX. 2. a. sz. rendelete ér- telmében a következőket hozom az

érdekeltek tudomására:

A polgári fogyasztás részére kiutalt és más állomásokról szállított, vala- mint közraktárból kiadott Hombár központi zabtételknél, valamint ló- tápként kiutalt árpa és tengeri tété-

Több mint másfélmillió embert vesztek a bolsevisták a téli offenzívában

Tuniszban megindult Montgomery támadása Rommel páncélos hadserege ellen

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Német buvárnaszádok az elmúlt félhónapban kereken félmillió tonnát súlyeszettek el, ami jelentősen felülmulja Anglia, Kanada egész havi új hajóépítését.

Gemből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Daily Mail beszámol arról, hogy az egyik londoni vasút társaság mozdonyvezetői és fűtői sztrájkbaléptek és emiatt több vonatot nem tudtak utnak indítani.

Berlinből jelentik: (B. T.) Algírj értesülés szerint Giraud tábornok eltávolította Észak-Afrikában a Petain szobrokat és elrendelte, hogy a jövőben minden rendeletet a francia köztársaság nevében bocsássanak ki.

Erdős területen összeszorították a bezárt szovjet erőket

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti arcvonalról:

A bolsevisták Boriszovka mellett, két páncélos rohamcsapattal megkísérelték visszavetni a német támadó lélek. Fróbálkozásukat megghiúsítottuk és a bolsevisták 11 harckocsit vesztek. A német ellentámadás mélyen behatolt a szovjet vonalba. Több mint húsz kilométeres területnyereség lett a német ellentámadás eredménye. A bolsevisták a német ellentámadás során 35 páncélos vesztek. Charkovtól délre és délkeletre a katonák zárt szovjet csapatok maradványait erdős területen összeszorítottuk. A körülzárt bolsevisták veszteségei emberben és anyagban állandóan növekedtek. A Csugujve elleni szovjet támadást az SS kötelékek elhárították. A német vadászok 9 szovjet repülőgépet lőttek le. A kubani hídfőnél német páncélosvadászok az Azovi tengerig nyomultak előre és egy szovjet lövészsorozatát a mocsarakba szorították. A bolsevisták a hírnában elpusztultak.

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: Charkovtól délkeletre elterülő erdős vidéken a német csapatok szűk térségre szorították össze a bolsevista csapatokat. Március 16-án a több részre szakadt csoportok ellenállása mindjobban összeroppan. Még a charkovi csata előtt gyorskötélékek a várostól északra elnyomultak, majd délre fordulva elváltak a kelet felé fekvő utakat és elérték Csugujv térségét. — A torkolatvidéken történt előretöréssel bezárult a gyűrű. A gyűrű most már teljesen körülzárt. A bolsevista csapatok március 16-án ismét kitöréseket kíséreltek meg, de azok kudarcba fulladtak. Ugyanígy megghiúsultak a kelet felől indított szovjet tehermentesítő támadások is. Német csatarepülőgépek pusztító támadásai következtében egyre inkább lanyhul a kapcsolat a bekerített kötelékek között, amelyek nagy veszteséget szenvedtek. Bjelgorod vidékén a német csapatok előnyomulása, során elfoglaltak több helységeket. A bolsevisták más arcvonalszakaszokról, részben nagy távolságról csapatokat vontak össze és ellenlékeket hajtottak végre, azonban azok sem tudták feltartóztatni a német előnyomulást. A harcokban 66 páncélos vesztek.

Berlin. (MTI) A Német TI értesít:

lése szerint német csapatok a legutóbbi három hónap harcaiban az egész keleti arcvonalon nagy veszteséget okoztak az ellenségnek. A szovjet halottakban, sebesültekben és foglyokban több mint másfél millió embert vesztek. Orel vidékén a szovjet vesztesége 200.000 ember. A

Franco tábornok a bolsevizmus fenyegető veszedelméről beszélt

„Isten, haza és igazságosság: erre épül fel a győzelmünk”
— mondotta az államfő

Madrid. (MTI) A Német TI jelenti: Szerdán délután a spanyol fővárosban ünnepélyes keretek között tartotta megnyitót ülést Cortez. Az ülés fénypontja az államfő beszéde volt. Franco tábornok egyebek között kijelentette, hogy a főkérdés ma és a jövőben a szovjetország kommunizmus borzalmas fenyegető veszedelme. Nem a szovjetország hadsereg hatalmas erejében rejlik a legfőbb veszély, hanem a világhorradalom jeiszavában. A szovjet hadseregnek nem is kell a nemzetek határait átlépni, hogy bajt keverjen és halált hozzon ránk. Európának sokkal nagyobb és fontosabb kérdéseket kell megoldani, mint amilyenek azok a neveléses dolgok, amelyek sokan ma fejüket törlik. A nagy háború holtpontra jutott. Rövid háborúban egyik vagy másik fél talán elérhette volna a célját. A 6—7 évig tartó háborúnak azonban szükségképpen következménye a célok eltörlődése. A hadviselő ma még nagy erővel rendelkeznek a harcok hullámszáma ellenére is. Az egyik hadviselő oldalon áll a Szovjetunió is és ennek következménye, hogy ez a harc életrehalálra megy. A háború még sok meglepetést hozhat. Most csupán azt tudjuk, hogy mit pusztíthat és mibe kerül. Senki sem gondol arra, hogy ez az utolsó háború, sem pedig olyan békére, amely száz évig tart. Németországot százmilliónyi lakosságával Közép Európában, Olaszországot a Földközi-tengeren mint egy feleannyi lakossággal és Angliát ugyanannyi lakossággal nem lehet elpusztítani. Ezekben akartam megvilágítani

Donec és a Dnyeper között 215.000. Kursztól nyugatra 50.000. a kubani hídfőnél 120.000. Ehhez hozzá kell számítani a Donkanyarulat átörö

Nagyobb támadást indított a 8. brit hadsereg Rommel kötelékei ellen

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti Észak-Afrikából:

A brit 8-ik hadsereg jelentős részét kedden este frontális támadásra indították Rommel csapatai ellen Tunizia délkeleti részén. Minthogy a kötelékek felvonulását már jóséje figyelemmel kísérik, a támadás nem érte váratlanul a német csapatokat. Ez az előretörés esetleg nagyszabású támadó akció bevezetője lehet. A nap mindkét részről tűzérési zavaró tüzzel telt el, majd estefelé a brit útegek a német-olasz páncélos hadseregnek az előtérben lévő állásai ellen irányították tüzelésüket. Kiadós tűzérési előkészítés után

estéig 100.000 főnyi és a stalin-erádi harcoknak több mint 300.000 főnyi veszteségét. A középső arcvonalszakaszon a szovjet 50.000 embert, az Ilmen-tónál 150.000 embert, a volhovi arcvonalon 250.000 katonát, Velikije Lukinál és a Rosztovnál levő mellék arcvonalon, valamint a miusi szakaszon 100.000 embert veszített a Szovjet. Az elmúlt három hónapban a vörös hadsereg vesztesége tehát másfélmillió katona. Ezt a számot több német fogságba került magarangu szovjet tiszt is megerősítette.

az angolok széles arcvonalon támadásba mentek át a Mareth állások előtere ellen. A német és olasz csapatok általában megtartották előretolt biztosítónalikaikat és a támadó a harcokban súlyos veszteségeket szenvedett. Számolnak azzal, hogy a legközelebbi napokban az angolok folytatják és fokozzák támadásaikat. Német harci repülőgépek a libiai partok előtt jelentékeny eikert értek el. Egy erősen biztosított hajókaraván elleni támadásukkal felgyújtották a 8-ik brit hadsereg 3. összesen 16.000 tonnás és teljesen megrakott utánpótlási hajóját. A 3 hajó a rakománnyal együtt valószínűleg elsüllyedt.

a nemzetközi helyzetet, hogy fogalmat adják a spanyol nemzet iránti kötelességünknek, hogy helyesen lássák a helyzetet, hogyha eljön a pillanat, amikor megint lesz reménység, helyesen tudjuk támogatni érdekeinket.

A továbbiakban Franco tábornok hangoztatta, hogy el kell kerülni a múlt hibáinak megismétlését. Szabadságot akarunk, de rendet is. — Isten, haza és igazságosság, ez lesz az alap, amelyen győzelmünk felépül.

Szaradzsoğlu török miniszterelnök feltűnő hangú külpolitikai nyilatkozatot tett

Ankara. (MTI) A Német TI jelenti: Szaradzsoğlu új kormánya szerdán bemutatkozott a nagy nemzetgyűlésen. A miniszterelnök felolvasta a kormánynyilatkozatot. A nyilatkozat a külpolitikára vonatkozólag ezeket mondja: A szövetséges és baráti hatalmak irányában politikánkat és kapcsolatainkat a közöttünk fennálló szerződéses szabályozzák. Törökország külpolitikája, amely egyfelől az államfő előrelátása másfelől az erős hadseregre támaszkodik, a mai napig kiváló eredményeket hozott és a jövőben is megvédelmezi Törökország területét, népünket és a török népjogait és érdekeit. Ez a politika immár nemcsak a külügyminisztérium, vagy a kormány, vagy akár a nemzetgyűlés politikája, hanem teljes mértékben közkinés a nemzetnek és a török nép fiainak. E politika általános vonalvezetése mellett ki kell emelni még egy pontot, az angol-török barátságot. Az adanai értekezlet után, amely alkalmából Churchill közelebről megismerjük kezdtük el mégjobban megszeretni. Látjuk mi-

denfelől, milyen őszinte baráti kezet nyújtanak felénk az angol államférfiak, élükön Churchilllel és megszívleljük ez államférfiak szívélyes szavait. Barátaink, az angolok biztosak lehetnek abban, hogy a felénk nyújtott kezet szívélyesen megszerítjük és hogy a Londonból elhangzott őszinte szavakat úgy tekintjük, mint azoknak a szavaknak visszhangját, amelyet mi magunk teljes szívünkkel intéünk London felé. Meggyőződésünk szerint az angol-török barátság nem csupán közös érdekek által dikált barátság, hanem olyan szükségeség, amely mindkét ország életszükségleteinek élén áll. Önök tudják, hogy Inonü megválasztását az államelnökévé az Egyesült Államok kongresszusán bejelentették s a kongresszus ezt a tetszést viharos tetszéssel fogadta. Most erről a helyről a demokratikus és republikánus Észak-Amerikai Államok felé küldöm a demokratikus és republikánus Törökország üdvözlését, rokonszenvét és nagybecsülését.

Ősbemutatója készül a Szigligeti Színház nézői együttese

Csurka Péter „Farkasok” című tragikomédiáját mutatják be áprilisban

Nagyvárad. Saját tud. Április elején érdekes és figyelemreméltó művészi esemény lesz a Szigligeti Színházban. Csurka Péternek, a nemrégiben Nagyváradon letelepedett kiváló írónak „Farkasok” című tragikomédiáját mutatja be a színház drámai társulata.

Beszélgést folytatunk a szerzővel műve keletkezésének körülményeiről, a darab tárgyáról és a nagyvárad ősbe mutató előkészületeiről és a kitűnő író a következőket mondotta:

— A múlt év őszén írtam színművet, amely a gonoszság öngy. zsugori örökhatyónak és az örökéget várók kapcsiságának szatirja. Allandóan figyelem az életben, milyen harcok folynak a legkiebbs örökégt körül is a leg több egy személyes elményém indított a darab megírására. A darab hőse egy milliomas testvér, aki állandó harcban áll hét szegény testvérel. Ezek arra építették fel egész életüket, hogy bátyjuktól nagy vagyont örökölnek, azért türelmetlenül várják mielőbbi halálát. A gazdag testvér kegyetlen jätéket üz velük. Gyászba borítja kastélyát és titkárával táviratot adat fel testvéreinek, a „farkasoknak”, hogy váratlanul meghalt. A táviratokra bezudal az örökshad és ezzel indul meg a darab.

— Korai volna most részletezni a bonyodalmat, ami a vélt halott kastélyban lejätésdik. De talán megemlíthezem, hogy a szereplő személyek csupa érdekes jellemfigurák, amelyeket egytől egyig élő alakok után mintáztam. A farkasok éhes farkájában — éppen a legszegényebbek között — akadnak olyanok, akik az erkölcsi igazság hordozói és az emberi jószág, önzetlenség és megértés rokonszenves képviselői a rosszindulatú testvérel szemben. Ez megnyugtatóvá teszi azt a megoldást, hogy a bonyodalmak izgalmainak tetőfokán a gazdag testvért mégis úgy éri utól a természetes végzet, hogy végrendelet hátrahagyása nélkül hal meg s a vagyon a farkasokra száll. A nagyvárad ősbe mutató több budapesti színház és a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatósága is képviseltetni fogja magát.

Arra a kérdésre, hogy miért Nagyváradon nyújtotta be ősbemutatóra darabját, így felelt Csurka Péter:

— Mert nagyon szeretem Nagyváradot és egyáltalában nem tekintem egy darabra nézve lekicsinyítésnek azt, hogy az első bemutatón vidéki színházban történik. Hiszen számos példa van arra, külföldi példa is, hogy egy darab egészen jelentéktelen kis vidéki színházról került fel a nagyvárosok színházaiba. Szerintem decentralizálni kell. Mindegyik nagyobb, önálló színházzal rendelkező városnak meg kell teremtenie az ő sajátos színház-kulturáját. Az is szempont, hogy itt módomban lesz a darab előkészítését mondhatni percór-percóra figyelemmel kísérni és a rendezésben és a színészek játékában az én elgondolásaimat érvényesíteni. A darabot azért én magam rendezem és a próbákat is én

irányítom. Egyébként budapesti színházokon előadásra került színműveimnél is, mint „A nagy díj”-nál, amelyet a Nemzeti Színház kamaraszínházában játszottak és az „Asszonyvásár”-nál, amely a Nemzeti Színházban került színre, valamint a rádióban másorra került darabjaimnál is, mindig jelen voltam a próbákon és én irányítottam a rendezést és a jätéket.

Együttérzésükről biztosították a kolozsvári egyetemisták dr. vitéz Novák Ernő orvosprofesszort

Nyilatkozatot jutattak el az egyetemisták a Kamara lemondott elnökéhez

Nagyvárad. Saját tud. Ismeretes, hogy a kolozsvári Orvosi Kamara elnöke, dr. vitéz Novák Ernő nemrég lemondott kamarai tiszttségéről azzal az indoklással, hogy magasabb fórum nem hagyta jóvá a zsidó orvosokat törlő intézkedését. A lemondással kapcsolatban a Kolozsvári Magyar Diákszövetségben tömörült kolozsvári egyetemisták nyilatkozatot jutattak el dr. Novák Ernő orvosprofesszorhoz. A nyilatkozat ezövege, amely a *Március* legutóbbi számában is megjelent, a következő:

„Kolozsvár magyar főiskolássága sohasem nézte közömbösen a közélet változásait. Mindig tudta, hogy elsőrangú feladata a tanulás, a tapasztalatszerzés és az életre való felkészülés. Azonban minden fiatalember érdeklődik azért, hogy milyen az az élet, amelyikre ő onnyi tiszta indulattal készülődik.

Főiskolásságunk nagy tömegei és a minőségileg legjobbak is sokszor félreérthetetlen jelét adták annak a tiszta mértéknek, amellyel mindent megítélnék. Minket mindenekelőtt az vezet, hogy valamiképpen biztosítani tudjuk ezen a földön magyar népünk életét. Istentől kapott életetörök, a bennünk lakozó törvény és a világ folyásának vi-

— S hogy van megelégedve a szereposztással? — kérdeztük tovább az író.

— Ezt váradi viszonylatban a lehető legjobban oldottuk meg. Daniss Gyözö, Szabó Ernő, Hotty Éva, Fajk Rózsi, Szögi Arany, Tanay, Halassy, Pákozdi kapták a vezető szerepeket és meg vagyok gyözödvé, hogy jól meg fogják állani a helyüket.

Még azt közölte velünk az író, hogy a nagyvárad ősbe mutató előadások szerzői honoráriumát a hadbavonult családtagjainak fölségélyezésére ajánlja fel.

A *Farkasok* ősbemutatója elé azzal az érdeklődéssel tekint Nagyvárad színház-bajáró közönsége, amelyet Csurka Péter tehetségének nyugodtan előlegezhet.

(i. b.)

Lágos jelszói egyformán erre köteleznek minket.

Tenni nem sokat tehetünk, de ha baj van, felemlhetjük szavunkat, figyelmeztetjük társainkat és azokat, akik a hatalmon vannak. Fiatalok vagyunk, az igaz, de a fiatalág sokszor sok mindent megérez... Az idők parancsát pedig a leghamarább éri meg.

Ezért köszöntjük vitéz dr. Novák Ernő orvos egyetemi professzor urat, aki elvi okokból lemondott az orvoscamera elnökségéről. A professzor úr egy kamarai bizottság élén zsidó orvosokat törlő a testület tagjai közül. Intézkedését magasabb fórum nem hagyta jóvá. A professzor úr erre lemondott. Tette a megemalkuvó magyar akarat megnyilvánulása.

Kolozsvár főiskolássága teljes és tényleges őrségváltást remél. Ragaszkodással áll azok mellett, akik ugyanezért küzdenek.

Biztosítjuk vitéz dr. Novák Ernőt, hogy tantványai és az egész főiskolásság vele együtt hisz a magyarok Magyarországaiban.

A KMDSz. nevében: Major László ek. Kakas István ek. a KMDSz. orvos- a KMDSz. elnöke.

Finn nyelvű lapot adtak ki a főiskolai hallgatók a finn-magyar barátság kimélyítésére

Budapestről jelentik: Cserhalmi Sándor vezetésével a Magyar Nemzeti Diák Szövetség külügyi vezérsege újja alakult, egy éve. Az osztályokban lendületes munka, frissen pezsgő élet indult meg. A finn osztály munkájában fordulópontot az osztályvezetőnek Finnországból való visszatérése jelentett. Beszámolva a szívélyes fogadtatásról és arról a testvéri szeretetről, amellyel őt, mint a magyar nemzet fiát körülvették, döntő impulzust adott arra, hogy a finn bajtársakkal tudassák szeretetüket és testvéri együttérzésüket.

Elhatározták tehát, hogy a testvérnép ünnepét méltó keretek között ülik meg és egyben testvéri érzelmeik kifejezésésképpen a magyar főiskolás ifjuság finn nyelvű lap megjelentetésével mutatja ki szeretetét és ragas-

kodását.

A lap 8 oldalas. Fekete nyomán, fejlece finn-kék. Az első oldalt a *Kormányzó Ur és Ristó Ryti* finn köztársasági elnök képe díszíti. Bevezetőjében *Kállay Miklós* m. kir. miniszterelnök nyújt testvéri jöböt a finneknek. Vele párhuzamosan *Aarna Wuorima* finn követ és meghatalmazott miniszter írt ajánlást, majd dr. *Szinyei-Merse Jenő* vallás és közoktatásügyi miniszter „a finn-magyar testvériségről”, vitéz *Béldy Alajos* altábornagy, az ifjuság országos vezetője „az ifjuság honvédelmi neveléséről”, vitéz *kisbarnaki Farkas Ferenc* altábornagy „a magyar cserkészetről”, dr. *Ullein-Réviczky Antal* rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, sajtófőnök „a magyar-finn sajtókapcsolatról”, dr. techn.

Mihalik Gyözö a Műegyetem Rector Magnificens „a magyar mérnöki alkotásokról”, dr. *Palkert Géza* miniszteri tanácsos, „Finn példa”, dr. vitéz *Nagy Iván* miniszteri osztálytanácsos „a világon hol élnek magyarok” címmel írtak cikket.

Dr. *Csekey István* kolozsvári egyetemi tanár „a finn-ugor nemzetekonsági eszméről”, dr. *Imre Sándor* egyetemi tanár „az ifjuság jövőjéről” írt.

Tömöly Dénes okleveles építészmérnök, országgyűlési képviselő „Magyar önkéntesek a finn szabadságharcban” címmel írt színes emlékezést.

Rajczy Imre a M. N. D. Sz. vezértitkára „Finn ifjuság—magyar ifjuság”, *Neráth Vilmos* műegyetemi adjunktus, a Hungária M. T. E. fővezére a magyar mérnökifjuság bajtársi szervezetét ismerteti. *Cserhalmi Sándor* a M. N. D. Sz. külügyi vezetője „Magyarország történelmi elhivatottsága” címmel, *Viljo Tervonon* és *Viennó Silvenionen* finn ösztöndíjasok magyarországi elményeikről, vitéz *Lovas László* M. N. D. Sz. finn szakosztályának elnöke az osztály munkájáról számol be.

A lapot *Viljo Tervonon* fordította és *Visegrády Kálmán* szerkesztette, aki befejezésül a lap céljáról és rendeltetéséről írt cikket.

Ez a lap a magyar ifjak önzetlen munkájának eredménye.

Személyi változások a nagyvárad ősbe mutató Kamara területén

A *Hivatalos Lap* legutóbbi számában jelent meg a nagyvárad ősbe mutató Kamara közleménye, amely az alábbi személyi változásokról számol be:

Az Ügyvédi Kamara az ügyvédek névjegyzékébe bejegyezte dr. *Koba Tiharmért* Nagyványa székhellyel, dr. *Madách Boldizsárt* Tasnad székhellyel, *Odovicsuk Jánost* és dr. *Rednik Józsefet* Máramarosziget székhellyel, dr. *Turterbesi Györgyöt*, dr. *Farkas Endrét* Szatmárnémeti székhellyel, *Szász Istvánt* Szilágycseh székhellyel. Ugyanakkor törölte az ügyvédek névjegyzékéből dr. *Imrik Gusztáv* nagyvárad ősbe mutató betegsége miatt. Az ügyvédek névjegyzékébe a következőket jegyezte be: *Gönczy József* nagyványai ügyvédjelölt, dr. *Boér Béla* zilahi ügyvédjelölt és dr. *Langyel József* nagyvárad ősbe mutató ügyvédjelölt. Ugyanakkor törölte az ügyvédjelöltek névjegyzékéből: dr. *Lukovits Endre* nagykárolyi ügyvédjelölt, dr. *ifj. Szabó Sándor* zilahi ügyvédjelölt, dr. *Tóth Lajos* nagyvárad ősbe mutató ügyvédjelölt, *Schulz Károly* zilahi ügyvédjelölt, dr. *Nagy Mátyás* nagyvárad ősbe mutató ügyvédjelölt és dr. *Inspenger Géza* zilahi ügyvédjelölt.

Kivánságverseny a Szigligeti Színházban

A Nemzeti Munkaközpont az iskolán kívüli Népművelés keretében nagy kivánságversenyt rendez folyó hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Szigligeti színházban, ahol a sebesült katonák is részt vesznek, a rendszer népművelési helyarákkal. Nagy párholy 7. kis párholy 6. asólye 1.20, kör-szék 1. támlászszék 0.80, zártszék 0.60, állóhely 0.40 pengő.

Felkérjük azokat a hazafias magyar asszonyokat, akik szeretetsomagot óhajtanak a sebesült honvédeinknek átadni, a 10 perces szünetben személyesen adhatják át.

Erdélyi:

álló fajalmák

Pompás izü jónathán, batul, aranypármén, pónyik és rannettek leqolcsóbb napi áron még kaphatók

Jurcsáknál Mussolini-tér
Telefon 11-96

ISTENTISZTELET SZOVJETFÖLDÖN

Nemsokára kilenc óra.

A szétterült orosz falu minden részéből fegyvermezett szakaszok közelednek a község központja felé. Istentisztelet lesz. Katonaiistentisztelet. Nagy tömeg hívó van már együtt. Gyalogosok, tüzekek vegyesen. Istentisztelet — szovjetföldön! Milyen különös íze van így együtt ezeknek a szavaknak! Hiszen menetünk alatt is bőségesen meggyőződhattunk arról, hogy ennek a földnek mai urai az istennek sehogysem akartak otthont adni. Isten és szovjet, Sztalin és templom, orosz gyermek és ima! O, milyen idegen, egymást kizáró fogalmak ezek! Éppen olyan idegenek, mint amennyire nem idegen egymástól az orosz lélek és a vallás, az orosz ember és a misztikum.

Mise — orosz földön...

Már a környezet is érdekes! Amilyen községi főtér-télen gyülekezünk. Nagy, gondozatlan, fűvel benőtt senki földje ez. Körülötte itt is, ott is, rendezetlenül, jellegzetes orosz házak. Fatákolmány, rozszant szalmatetű, nem nyíltak, apró ablakok. Kerítés sehol. Kert — kerítetlenül!

A tér közepén dúrna, ácsolt gerendaemlévény. Néhány lépcsője dűledezik. Ferdén áll az egész alkotmány. Népgyűlések alkalmával erről az emlévényről szédítették és lázították, vakították és boldogították a népet, véresszáj demagógok, lelkiismeretlen politikai ügynők.

Az emlévény mellett Lenint ábrázoló, hatalmas méretű gipszszobor roncsai hevernek. Közönséges, sok-sok példányban készített figura, Potemkin alkotás.

Nemcsak mi, katonák gyülekezünk. Közelebb húzódnak a falu lakosai is. Nem tudják ugyan, mi készül itt, de békés szándékokat olvasnak le a fegyvertelen katonák arcáról.

Megjön nemsokára a pap. Asztalt hoznak. Tábori takarót borítanak rá. Majd előkerül egy rögtönzött oltár. Egyszerű minden, de a lényeg, a lélek és az erő, benne van. Megkezdődik a mise. Felhangzik az ének. Munkába szállnak a kemény katonák. Meghajlítják fejüket. Bizonyára otthon jár gondolataik. A kis falusi templomban.

Milyen jó most: itt orosz földön újra hallani az ismerős latin szavakat. Milyen jól esik letérdelni a földre. Keresztet vetni.

S mindez olyan megható. Magávalragadó! Az orosz viskók előtt kupergó, napraforgó rágó és egymást tevészó asszonyok, gyerekek és a házak előtt ácsorgó muzsikok is feszült figyelemmel lesik a szertartást. Az első csengőszóra az idősebbek leveszik sapkájukat, az asszonyok felállnak. Csupa figyelem minden arc.

Másodszor is térdre omlik a misét hallgató katonasereg. Az idősebb oroszok sem tudnak ellenállni. Letérdelnek.

A gyermekek, akik még soha nem hallottak Istenről, akik nem éltek át még istentiszteletet, tanácstalanul bambulnak körül. Nem tudják, mi történik itt, ezzel a sok emberről Magyar katonával, orosz paraszttal. De a varázs őket is megfogja. Ők is térdre ereszkednek, s csodálkozva li-

gyelik apjuk, anyjuk különös, keresztvető mozdulatait.

Vége a misének, a szentáldozásnak. Ismét felhangzik az egyházi ének. Majd utána a Magyar Himnusz. Orosz földön. Ledöntött Lenin-szobor, piszkos, tetves, nyomorult, szalmatetűs orosz viskók között: térdelő, kereszt-

vető orosz férfiak és asszonyok, tudatlanul is megtérített orosz fiatalok körében.

Kijátszott, kiraboltt, elárult orosz nép! Elvették földjét, marháit, elkődösítették esztét, behálózták szívét, s ráadásul elrabolták tőle hitét, vallását, Istenét is!

Pedig ennek a népnek kell vallás és hit, kellene papok és kell szertartás, kell egyházi ének és kell a tömjénfüst illata.

Ugy érezzük, a háború, amit most viselünk, ennek a népnek is elhozta a fényesebb, boldogabb jövő hajnalát.

H. I.

Kállay Miklósné rádiószózata a hadiárvaik érdekében

„Felhivok mindenkit, akiben él a lelkiismeret és érző magyar szív dobog benne” — mondotta a miniszterelnök hitvese

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kállay Miklósné a miniszterelnök hitvese szerdán rádiószózatot intézett az ország lakosságához a hadiárvaik felnevelése és gondozása érdekében. Beszédében ezeket mondotta:

— A háború súlyos áldozatot követel mindenkitől, de a legnagyobb áldozatot még is azok hozták, akik messzi harctéren estek a szertartásért, a hazáért. Áldozatukért megkapták a legnagyobb és legmagasabb kitüntetést a fakeszertet. Imádságos lélekkel, soha meg nem szűnő hálával gondolunk rájuk, de imádságunk nem lenne teljes és a hála üres szó lenne csupán, ha gondolataink nem szállnának azok felé az árva otthonok felé, amelyeket ezek a hősök hátrahagytak. Láttam, hogy sok özvegy maga veszi kezébe a szerszámot. De kell, hogy ezeknek az árva családoknak támasza legyen. Erős vezető kéz a gyermekeknek, „édesapa helyett gondozó apát a hadiárvaiknak”. És most azokra az otthonokra gondolok, amelyeknek meg van a családfőjük. Akik ilyen hiánytalan otthonokban élnek, támogatják az elárvultakat. Sok társadalmi szervezet sietett magávé tenni ezt az elgondolást. Ebben a mozgalomban döntő jelentőségű a Városi Ingatlan Tulajdonosok Országos Szövetségének csatlakozása. Most felhivok mindenkit, akiben él a lelkiismeret és

magyar érző szív dobog benne. Megszületett a gondolat, hogy a hadiárvaiknak a házak jelentősen segítséget. Ezért elhatározta a városi ingatlanulajdonosok szövetsége, hogy a hadigondozó szövetséggel karöltve elvállalja hadiárvaiknak nevelését és gondozását, még pedig olyan különleges terv szerint, amelynek alapja a ház. Ez a mozgalom arra kér minden fővárosi és vidéki bérház, vagy házcsoport tulajdonost, vállaljon magára a háztulajdonos és a lakók együttese egy-egy hadiárva ellátását és életbe lépéséig való eltartását. Általában a hadiárvaik nevelésére egy bizottság, vagy arra alkalmas személy kísérelné figyelemmel, de úgy, hogy a hadiárvaik lehetőleg az anya gondozásában nevelődjenek. Kérje fel minden háztulajdonos összes lakóját, hogy bizonyos önként felajánlott csekély összeggel, amely 50 fillértől 10 pengőig terjedne, biztosítsa a ház árviának minden szükségletét. Ha az így összegyűlt összeg nem lesz elegendő, álljon össze több ház, vagy házcsoport. Az áldozat, amelyet ez a mozgalom az egész társadalomtól kér soha sem lehet aráuvban azzal az áldozattal, amelyet a hősihalott hozott a hazának. Az a néhány fillér, vagy pengő, amit mindenki most majd felajánl, valóban Istennek tetsző és az örök magyar hazának üdvös feladat lesz.

Kapunyítás az új Hegyi Kulturházban

Minden vasárnap délután előadás lesz az új otthonban

Nagyvárad. Saját tud. Váradon a megszállás nemcsak a magyar szíveket, hanem a városrészeket is közelebb egymáshoz. Az idegen uralom nyomása ledöntött társadalmi válaszfalakat, szellemi- és testi munkás kezét fogott, gazdag a szegény mellé állított: a feltámadásba vetett hit kitarására és küzdelemre egyesített minden magyart.

Ez a szellem létesítette a Hegyi Kulturházat, amely kezdetben bérelt helyiségben, majd nemesszivű magyar emberek pénzáldozata folytán saját házköjében nyújtott művelődési lehetőséget a Kálvária-, Kórház- és a csatlak-

zó utcák, Mélyárók és a hegyi dűlők magyar lakosságának. A felszabalt Nagyvárad a régi kulturház helyére palotát emelt, amelyben a gyermekek Napközi Otthont, a felnőttek pedig művelődési központot kaptak. Ebben az új hajlékban a kapunyitás napja március idusa volt. A Hegyi Kulturház nemzetnevelő hivatásának fontosságát mutatja az a tény is, hogy dr. Soós István polgármester annak irányítására külön bizottságot nevezett ki, azt a város közgyűlése meg is erősítette. Az első megnyitót előadásban megjelent a Hegyi Kulturház bizottságának elnöke, dr. Medvigy Ferenc felsőházi tag és

Kortsmáros László országgyűlési képviselő, a Kulturház bizottsági tagja.

A megnyitó hazafias előadást Emőd János, a Kulturház első elnöke nyitotta meg. Venczel Pál lelkes Talpra magyar szavalata vezette be az apró gyermekek és iskolás tanulók műsorszámaikat, majd Engi Sándor népművelési előadó vetített képekkel kísért előadása idézte vissza az 1848-as történelmi eseményeket. Vidor József népművelési titkár párhuzamot vont a szabadságharc legendás hősei és a ma küzdő magyar hős katonák között, rámutatva az évszázados orosz veszedelemre. Szűcsy Irán és Mikle Magda gyermek-gondozónők lelkes és eredményes munkásságát dicsérték a műsor gyermekszámai. A Hegyi Kulturházban ementul is minden vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros ismeretterjesztő előadások fognak a hegyvidék aprajának és nagyjának művelődését és lelki szűközést nyújtani. Jövő vasárnap, március 22-én Arany János és Toldija vetített képekkel kerülnek műsorra, szavallatokkal és tarka gyermekszámokkal kiegészítve.

Meg kell cenzúrálni az állatkinzást!

Lehetne kedélyesen is csevegni erről a tárgyról, azonban amit hétjón délelőtt a Fő-utcán láttam, az egyáltalán nem alkalmas kedélyes csevegésre. Nem lehet tovább tűrni azt a gyalázatos bánásmódot, amelyben minden emberiségükből kivetkőzött kocsisok részesítik elcsigázott, nyomorult párjaikat. Nem lehet tovább tűrni felszólalás nélkül. Tenni kell valamit. A jogosan felháborodott közönség erőles intézkedéseket kér és vár első sorban a rendőrségtől. Várja a közönség, hogy keményen megbüntessék a bűnösöket és egyszerűs mindenkorra elvegyék a kedvüket az állatkinzástól.

De maradjunk a tárgynál. Hétjón délelőtt, úgy fél 10 óra tájban két kis nagyszőrű mókány ló ügött egy jól megrakott fasszekér előtt. Igyekeztek az Isten-adták, azonban a duhaj suhanc, aki a lovakat hajtatja, irgalmatlanul verte a lovakat és vág-tázasra kényszerítette őket. A síma aszfalton az egyik kis ló elcsúszott, a nagy lendülettel haladó szekér maga alá gyűrte és alaposan összetörte. Vérző hátulsó lábbal, minden ízében remegve, nagy fájdalmat elámuló bús szemmel tápászkodott fel nagy nehezen a kis mókány ló. Valószínűleg eltört a felső combcsontja.

Az elvetemült suhanc hirtelen el is tűnt a színhelyről, mert a szerencsétlenség megijesztette. Nem vártuk meg sokan a fejleményeket, mert nem tudtuk tovább nézni a szerencsétlen lo kihalását.

Száz szónak is egy a vége. Ez így nem mehet tovább! — Az utcán posztoló rendőrszemek tulságosan elnézők a duhaj kocsisokkal szemben. Nem vigyáznak arra, hogy a szekereket tulságosan megterhelik. Nem szólnak közbe, amikor a kocsisok ütő-verik állataikat. Pedig azt hisszük, hogy mindez nemcsak hatáskörükhöz esik, hanem egyenesen kötelességük is lenne.

A közönség kéri és várja, hogy erőlyesen lépjenek fel a duhaj kocsisokkal szemben. Csak néhányat kell megtanítani becsületre amúgy magyarasan, a többinek majd elmegy a kedve az állatkinzástól.

(pont.)

„Szeretett kedves nővérekénk“

Egyszerű szavakkal, szeretettel, hálával írott levél fekszik előttem. Sebesült katonák írták a váradi Szent László-kórházból és küldték az egyik önkéntes ápoló nővéreknek.

A véletlen adta kezembe a levelet. Amikor elolvastam, úgy éreztem, ezt a levelet „ki lehetne tenni az ablakba“, hogy minél többen bepillanthassanak azok életébe, akik kora reggeltől késő estig, hétköznap-ünnepnap ott vannak mosolygva a kórházi ágyak között, akik nem csak saját kötelességüket, hanem sok-sok kéznek és szívnek a munkáját végzik áldozatos kitartással azok helyett is, akik nem vehetik ki részüket a sebesült-ápolás munkájából.

A levél címzettje betegsége miatt néhány napig kénytelen volt otthon maradni. Türelmetlenül várta felgyógyulását, amikor a postás fehér borítékban levelet hozott a kórházból. A levél a következőképpen hangzik:

„Kelt levelem 1943. II. 23-án.

Szeretett kedves Nővérekénk! Szeretettel gondolunk a Nővérekére és javulást kívánunk mindnyáján, de mióta a Nővére beteg lett, nagyon árvák vagyunk. Éppen ezért imádkozunk és kérjük a Jó Istent, hogy a mi Szeretett kedves Nővérekénket minél hamarabb meggyógyítja és vissza hozza hozzánk, hogy ápolás alá tudja venni az ő gyermekeit mert nagyon várjuk azt a napot, hogy be lépjen hozzánk mert akkor még fájdalmunk is megszűnik ha köztünk van. Mert ez az a jószág amit irántunk himnuszot soha nem tudjuk meghálálni, éppen ezért imádkozunk és kérjük a Jó Istent, hogy a mi Szeretett kedves Nővérekénket, hozza Visza hozzánk, hogy továbbra is ápolhassa az ő 17 betegjét akik nagyon várják az ő Szeretett kedves Nővérekéjüket.“

Az írás nagyon tiszta, nagyon rendes, de a betűk állása mutatja, hogy írójuk kezében biztosabban állott a fegyver, mint most a toll és a levél alatt tizenhét egyszerű katona, a 35-ös szoba ápolójainak aláírása sorakozik! Viharjárt, háborus borzalmakon átgyózt, megacélosodott bátorsága és akarata katonák írják az ő „Szeretett kedves Nővérekéjüket“, hogy imádkoznak érte. Imádkoznak érte összekücsölt, erős katonakezek.

Ez a levél egy kedves napsugár hadikórházaink egyikéből. A címzett már régen egészségesen ápolja tizenhét sebesült „katonagyermekét.“

De erre a napsugaras derűre idestova hét hete sötét aggodalom szürke felleget borult. A belső arconalunknak ezen az előretolt szakaszán, az önkéntes ápolónők egyik önkéntes katonája, aki mint jó katonához illik, a legveszélyesebb ponton állta a küzdelmet, lett az első súlyos sebesültünk. Hosszú, végtelenül lassan muló órákból összetett 12 nap után, amíg mindnyáján, akik tudunk Bertus nővéreink betegségről, féltő aggodalommal és szomorú büszkeséggel fordultunk beteggyágra felé, végre az első jobb, a biztató fordulat reményét nyújtó hír, felszabadította, útnak indította tollamat.

Ezt az önkéntes ápolónők munkájáról és munkájuk eredményéről írt néhány sort nagybetegünk ágyához virágnak szánom. A Szent László hadikórházban ápoló katonák és Nagyvárad társadalma szeretetéből és hálájából kötött nagy virágcsokor egyik szál szerény virágjának.

A hálán kívül a büszkeség töltheti el szívünket, hogy szenvedő hősiünk és társnői, ezek a gyenge nők, akik szinte angyalokká magasztosulnak ott, a kórter-

mek csendjén, ilyen kockázatok vállalásával úgy tudják megállni a helyüket, hogy a fájdalom is megszűnik, ha belépnek a kórterem ajtaján és gyermeküknek érzi magát a sebesült katona, ragaszkodó, imádkozó, hálás gyermeknek.

A betűszerint közölt kis levél tükrözik, hogy önkéntes ápolónők milyen munkát végeznek. A megnyugtató ez minden becsületos magyar embernek, hogy helyettünk, akik nem vehetjük ki részünket az ápolás anyagi munkájából, vannak, akik helytállanak mindnyájunkért.

De ahogyan nem tudjuk soha letölteszteni katonáink áldozatának bérét, úgy nem lehet az ő munkájukat, áldozatvállalásukat sem meghálálnunk, mert vannak cselekedetek és áldozatok, melyeket földi javakkal, gyarló, emberi érzésekkel soha sem lehet viszonzni. A közölt kis levél — csepp a tengerből — mutatja a munkát, amit az önkéntes ápolótestvérek végeznek, mutatja, hogy nem hiába fáradsanak, mert a lábuk nyomán kinyílnak a legszebb virágok: a vörzsvatart megjáró katonaszívek égőpiros hálarózsái. A mosolyuk nyomán szeretet költözik szenvedő katonáink lelkébe és kezük érintéséből gyógyulás fakad.

Soltész Kálmáné.

Az OTBA orvosi körzetek új beosztása

1. SZAMU KÖRZET: határa északon a Körös balpartja, nyugaton a Mezey Mihály, Rulikovszky és Kecskeméti Lipót-utcák, délen és keleten a város határa, orvosa: dr. Deák István, rendel Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt, minden délelőtt 10—12 óra között.

2. SZAMU KÖRZET: határa északon a Körös balpartja, keleten a Mezey Mihály, Rulikovszky és Kecskeméti Lipót-utcák, nyugaton és délen a város határa; helyettes orvosa dr. Knézy Jenő, rendel Deák Ferenc-u. 2. szám alatt, minden délután 4—6 óra között.

3. SZAMU KÖRZET: határa északon és keleten a város határa, nyugaton a Rákóczi-ut, Vörösmarty, Petőfi és Aranyhegyi-ut, délen a Körös jobbpartja, orvosa dr. Kovács Vilmos, rendel Ritoók Zsigmond-u. 22. szám alatt minden délután 1—3 óra között.

4. SZAMU KÖRZET: határa északon az Árpád vezér-út és Horthy Miklós-ut, keleten a Rákóczi-ut, délen a Körös jobbpartja, nyugaton a város határa; orvosa dr. Török Andor, rendel Szent János-u. 3. szám alatt, minden délután 2—4 óra között.

5. SZAMU KÖRZET: határa északon és nyugaton a város határa, keleten a Vörösmarty, Petőfi és Aranyhegyi-ut, délen az Árpád vezér-út és Horthy Miklós-ut; orvosa dr. Eisenmayer Jenő, rendel Balassa-tér 2. szám alatt, minden reggel 7—9 óra között.

Gólszerű, ha a tagok még idejében, tehát nem a betegség beálltával tájékozódnak orvosuk felől. Bármilyen OTBA ügyben jár el valaki, igényjogosultsági könyvecskéjét mindig vigye magával. Szakorvosok csak a körzeti kezelő orvokok utalványával kereshetők fel.

Megállapították a Mussolini-téri rablótámadás tetteseinek személyleírását

Nagyvárad. Saját tud. Egy hete történt az a vakmerő rablótámadás, amelynek áldozata özvegy Stern Józsefné Mussolini-tér 2. szám alatti vaskereskedő. Mint ismeretes, az elmúlt hét szerda este hét óra után két fiatalember csöngetett be az emeleti lakásba, detektívnek adták ki magukat. Házkutatást tartottak, majd amikor abba a szobába értek, ahol egy vaskesztyűben tartotta pénzt és értékeit az özvegy, felszólították, kövesse őket a rendőrségre. Amíg özvegy Stern Józsefné kabátját, kalapját felvette a másik szobában, addig a két áldetektív eltávozott a lakásból magukkal vittek 90 ezer pengő készpénzt, egy 23 ezer pengőről szóló betétkönyvet és 30—40 ezer pengő értékű ékszert.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, de eddig eredménytelenül. Az özvegy egyedül tartózkodott a lakásban, amikor a két áldetektív megjelent, csak a cselédleány volt kint a konyhában. Lent az utcán, az egész városban nagy razzia volt azon a napon és így az özvegy nyugodtan hihette, hogy két rendőrközeg jelent meg a lakásában. Fiai után érdeklődtek, akik tavaly június óta az ország határán túl munkaszolgálatot teljesítenek.

Nyilvánvaló tehát, hogy a helyzettel,

a család viszonyaival alaposan ismerős egyének lehettek a vakmerő tettések.

Özvegy Stern Józsefné most nagyobb összeget ajánlott fel annak, aki a tettéseket elfogja, vagy nyomra vezeti. Aki tehát tud valamit ebben az ügyben, jelentkezzen a rendőrség bünyügyi osztályának vezetőjénél és bocássa adatait a rendőrség rendelkezésére.

A rendőrség közli a két tettes személyleírását: az egyik 36—40 év körüli, kb. 166 centiméter magas alak, előreálló felsőajak, összeszorított száj, rövid fej. Sötét mikádókabátot viselt és sötét kalapot. Kezében kis alaku, kopott bőrrönd volt.

A másik 28—32 év közötti magas szikár alakú, sötét napvédő szemüveget viselt, vékony egyenes orr, borotvált arc, jobb tisztviselő kinézésű férfi. Hosszú fekete bárony gallérú telikabátot viselt és sötétzsinű kalapot.

A rendőrség reméli, hogy a közönség is belekapcsolódik a nyomozásba s aki bármit tud, azonnal jelentkezzék a rendőrségen.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Meghívó

A La Roche Faipari R. T. Nagyvárad cég 1942. évi március 16-án d. e. 10 órakor, a vállalat székházában rendes évi közgyűlést tart, amelyre a vállalat részvényesei tisztelettel meghívódnak.

A közgyűlés napirendje:

1. Az igazgatóság jelentése az 1941-42. üzletévről és a zárszámadások előterjesztése.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése.
  3. Határozathozatal a zárszámadások jóváhagyásáról és az igazgatóság javaslatáról, a veszteség elővezetése tárgyában.
  4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére megadandó felmentvények tárgyában.
  5. Egyes igazgatósági tagokkal kötendő szolgálati szerződések, illetőleg azok módosítása.
  6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
  7. Esetleges indítványok.
- Nagyvárad, 1943. évi március 16-án.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés: A közgyűlésen részt venni szándékozó részvényesek kötelesek részvényeiket a közgyűlés napjáig a társaság pénztáránál vagy a „Fides Treuhand Vereinigungnál“, Basel, jéltébe helyezni.

Mérleg: 1942. szeptember 30. Vagyoni:
Erdők 275.356,04, Beruházások 1.860.302,47, Pénzkészletek 76.406,—, Adóskok 1.430.581,23, Városi ingatlanok 131.497,85, Árukészletek 1.241.453,56, Értékpapírok 42.632,24, Készpénz övadékok 23.359,34, Értékcsökkenési tart. nyilvántartási számla 709.542,85, Veszteség: áthozat a múlt évről 167.219,36, folyó évi veszteség 27.575,83, Összesen 5.985.926,77, Nyilvántartási számlák 290.871,80. — **Teher:** Részvénytőke 1.030.000,—, Tartaléktőke: tartalékalap 60.000,—, Külön tartalékalap 46.666,67, Nyilv. tartalék (90970/1941. P. M. 298.825,90, Felértékelési tartalék 400/1940. P. M. 20. §. (5) bek.) 2.021.558,53, Kétes követelések tartalék alapja 24.538,76, Árfolyamkülönbözeti tartalék alap 338.635,16, Hitelvezők 1.456.158,90 Értékkülönbözeti tartalék alap 709.542,85 Összesen 5.985.926,77, Nyilvántartási számlák 290.871,80.

Nyerés- és veszteség számla 1942. szeptember 30. Veszteség: Biztosítási díjak 35.294,71, Általános költségek 424.008,94, Üzemi költségek 201.673,04, Beruházások értékcsökkenési leírása 106.711,06, Behajthatatlan követelések 96,78, Veszteség áthozat a múlt évről 167.219,36, Összesen 935.003,89, Nyerés: Nyers jövedelem áru számlán 680.826,04, Kamatok 50.355,42, Ingatlan jövedelmek 6.180,84, Különléle bevételek 2.846,40, Veszteség: áthozat a múlt évről 167.219,36, Folyó évi veszteség 27.575,83, Összesen 935.003,89.

Igazgatóság. Felügyelőbizottság.

Szolgáltatós gyógyszertárak:

IV. CSOPORT:

- Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27 (Irgalmasrend) 15-25.**
HUNGARIA gyógyszertár, Mussolin-tér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.
MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálosi F.)
ÓRANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 44. (Révész J.)

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombattal reggelig tart.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKESVÁRI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40,
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Távíratváltás Kormányzó Urunk és a török köztársasági elnök között

A Magyar Távíratíró Iroda jelenti: A Kormányzó Ur a török köztársasági elnökhez újraválasztása alkalmával az alábbi távíratot küldte:

„Öszinte örömmel értesültem Nagyméltóságodnak a török köztársaság legfőbb méltóságára történt újramegválasztásáról. Megragadom ezt az alkalmat, hogy Nagyméltóságodnak személyes boldogulására és a török köztársaság felvirágzására legmelegebb jókívánságaimat fejezzem ki. Horthy sk.”

Izmet İnönü az alábbi átiratban mondott köszönetet az üdvözlésért:

„Főméltóságodnak a török köztársaság elnökévé történt újramegválasztásom alkalmával hoztam intézett jókívánságai rendkívül jól estek. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy meleg köszönetem kifejezése mellett öszinte baráti érzéseimet is tolmácsoljam.”

A TAVASZI PÜSPÖKKARI KONFERENCIA. A magyarországi latin és keleti szertartású római katolikus püspökök március 17-én szerdán a szokásos tavaszi konferenciájára gyűlt össze a budai hercegprímási palotában, amelyen Serédi Jusztinián bíboros, Magyarország hercegprímása elnökléte alatt résztvettek: Papp Antal érsek, miskolci apostoli kormányzó, gróf Mikes János érsek, Hossu Gyula, kolozsvár-szamosújvári, Bubnics Mihály roznyói, Virág Ferenc pécsi, Schvoy Lajos székesfehérvári, Grösz József szombathelyi, Rusu Sándor máramarosi, Stojka Sándor munkácsi, Dudás Miklós bajdudorogi, Czupik Gyula veszprémi, Madarász István kassai, báró Apor Vilmos győri, Scheffler János szatmári és Pétery József váci püspökök, Hász István tábori püspök, Horváth György kalocsai és Kriston Endre egri főkapitányi helynökök, Kelemen Krisztozom panonhalmi főpápa, Lengyel Zoltán szamosújvári apostoli kormányzó, Sándor Imre kolozsvári püspöki helynök és Pap József marosvásárhelyi érseki helynök. Távvolmaradását kimentette. Glattfelder Gyula csanádi püspök, ki-nevezett kalocsai érsek.

Béldy altábornagy és Pataky Tibor államtitkár átvette Alsóverecke díszpolgári oklevelét. A Magyar Tudósító jelenti: Alsóverecke vidég Béldy Alajos altábornagyot, az ifjuság országos vezetőjét, aki négy évvel ezelőtt csapatai élén először érte el Vereckénél az ezeréves határt és dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkárt, a község szülöttét, díszpolgárává választotta. A díszpolgári oklevelet a község képviselőtestülete kedden adta át Béldy altábornagy és Pataky államtitkárnak ünnepség keretében.

Olasz-angol hadifoglyosere Törökország területén. Izstanbulból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Ankarai értesülés szerint a közeljövőben Törökország területén olasz-angol hadifoglyosereit végeznek.

Adókedvezmények hatályának kiterjesztése. (MTI) A hivatalos lap csütörtöki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az épületek átalakításával, óvóhelyek létesítésével kapcsolatos adókedvezmények hatályának ez év végéig való kiterjesztéséről, valamint a délvideki területekre való alkalmazásáról, továbbá egy másik rendeletet a mérnöki rendtartásról szóló törvénynek a délvideki területre való kiterjesztéséről.

MILYEN MÉLYRE SÜLYED A HAJÓ? Szakkörök véleménye szerint az elsüllyesztett hajó egyre nagyobb sebességgel halad a tenger mélye felé, ahol laposra nyomódva elmerül a fenék iszapjában. Milyen erő nyomja össze a hatalmas acélhajót? A vízben ezer méter mélyre alásüllyedő hajót a felette levő óriási víztömeg már 100 atmoszférára erővel nyomja. Nem csoda tehát, ha 5-6000 méteren szinte formátlan tömeggé laposodik össze a büszke csatahajó. (TFK.)

Boston-London-Moszkva légiforgalmi vonal. Stockholmból jelenti: (MTI) A NTI jelenti: Az Aftonbladet bostoni értesülése szerint egy nagy amerikai légiforgalmi társaság engedélyt kért arra, hogy rendszeres légiforgalmat bonyolíthasson le Boston-London és Moszkva között. Közbeeső állomások lennének Osló és Stockholm.

Március 29-én hajnali két órakor lép életbe a nyári időszámítás

A Magyar Távíratíró Iroda jelenti: A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendelete értelmében március 29-én hajnali két órakor életbe lép a nyári időszámítás.

Temetés. Özv. Kolthay Győzőné szül. Leibits Karolin 83 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Concordia-Erdélyi.)

Olajkutatás Ausztráliában. Stockholm jelenti: Az ausztráliai „Board of Economic Warfare” olajkutatási bizottsága 1942. végén befejezte előzetes vizsgálatát. A bizottság Uj-Dél-Walesben kutattott olajmezők után, különösen Glenn Davis környékén. Az ausztráliai kormánnyal „legszorosabban egyetértésben végzett kutatások eredményéről még eddig nem szivárogtat ki semmi, de annyi bizonyos, hogy a szükséges gépeket és műszereket, valamint a technikai szakértőket a washingtoni kormány bocsátja Ausztrália rendelkezésére. Így akarják a tartályhajóhiány következtében előállt olajhiányt pótolni, illetve Ausztráliát a lehetőség szerint benzinben önellátóvá tenni. Szinte gyanus lesz már lassin, hogy az USA mennyit sündörög Ausztrália körül. (TEK)

1060-1943. v.h. szám. 1943. Pk. 11414 sz.

ARVERÉSI HIRDETÉMÉNY

„Concordia” műszaki cikkek gyára r. t. kolozsvári cég végrehajtató javára 514 P követelés és jár. erejéig 1943. év április hó 9. napján d. e. 10 órakor Nagyváradon, Kossuth Lajos-u. 7. sz. alatt a kolozsvári kir. járásbíróság 1942. évi P. 5538-4. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1600 P becsértékű láng és kipp oszszék ingóságok bíróilag elárvereztetnek.

Nagyvárad, 1943. évi március hó 9. napján.

TÖRÖK ANTAL
 kir. jb. végrehajtó.

Lehár Ferencen műtétet hajtottak végre. (MTI) Lehár Ferencen néhány nappal ezelőtt műtétet hajtottak végre. A műtét sikerült, de a mesternek két-hónapos nyugalomra van szüksége.

Székrekedéseknél és az azokkal járó neuresteniás és hypochondriás állapotoknál igyunk reggelenként éhgyomorral egy fél, esetleg egy egész pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez nemcsak a bélkiürülést rendezi el, hanem az anyagcsere és az emésztés további folyamatát is lényegesen előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

3 pengő egy kiló rézgálic. A MTI jelenti: A közellátási miniszter megállapította a rézgálic legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árát. A fogyasztói ár különként 3 pengő.

531-1942. v.h. szám. 1942. Pk. 24580 sz.

ARVERÉSI HIRDETÉMÉNY

Cziller Imre kereskedő végrehajtató javára 91 P 38 f. követelés és jár. erejéig 1943. év április hó 9. napján d. u. 13 órakor Nagyváradon, Pável-u. 4. sz. alatt a nagyvárad kir. járásbíróság 1942. évi 3732. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 3500 P becsértékű szőnyegek, írógép, rádió, üzletberendezés és egyéb ingóságok bíróilag elárvereztetnek.

Nagyvárad, 1943. évi március hó 9. napján.

TÖRÖK ANTAL
 kir. jb. végrehajtó.

KORONA Filmszínház Csütörtökön utoljára csak 1 napig
Fények az éjszakában
 Péntektől: **Az utolsó Werczkey**

Szüts Mara házassága
 a CASINOBAN

A margittai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
 8799-1942. tk. szám. 40/24-1928

ARVERÉSI-HIRDETÉMÉNY KIVONAT

Nagyvárad takarékpénztár Rt. végrehajtónak Hebristyan Illés és neje Tólgika Virág végrehajtási azenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 570 P 20 f. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Várviz, Pappfalva községben fekvő, s a várvi 7,154, papfalvai 206. szá. tkvi betétben A. I. 1., I. 1-3, I. 1-9. eorsz. a. felvett ingatlanokra összesen 2638.75 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1943. évi április hó 10. napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében (Horthy utca 4. sz.) fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 100%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Margitta, 1942. december hó 31. napján.

Dr. Lévay Béla a. k.

kir. bíró.

A kiadmány hitelűl: Kovács, kiadó

RÁDIÓ

PÉNTEK, MÁRCIUS 19.
 Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 5.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 A Rádiózenekar műsorából.
- 11.15 Kóry Erzsébet hegedül.
- 11.40 Hanszelmann Aladár előadása.
- 12.10 Az I. honvédegyezkedés zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Szalonótés.
- 15.15 Operettreészetek.
- 16.00 Herczegh János előadása.
- 17.00 Közvetítés a m. kir. Honvéd Repülőorvos vizsgáldóintézetből.
- 17.20 Tánzene.
- 17.50 Sportközlemények.
- 18.00 Német hallgatónknak.
- 18.20 Molnár Imre dr. a Zeneművészeti főiskola tanárának előadása.
- 10.05 Réthy Eszter dalestjének I. része.
- 20.00 Lovass Gyula előadása.
- 20.30 Mellez Béla-zenekar.
- 22.10 Farkas Józsa cigányzenekar muzsikál, Horti Lajos énekel.
- 23.00 Olasz hanglemezek.

Nagyvárad város legújabb térkéne
 nagy fal 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható
 a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

A vácas egyheti népmozgalma

SZÜLETÉS. Kertész Miklós lakatosmester leánya Veronika. Zsupun Ferenc géplakatossegéd leánya Jolán. Kallai Gyula cipész leánya Piroška. Tönkö György napszámos leánya Mária. Király János m. kir. honvédőrmester leánya Mária. Jakab Tibor m. kir. honvédiskola őrmester leánya Ilona. Néh. Kelemen Sándor áll. isk. igazgató leánya Edit. Borsos József kovácssegéd fia Sándor. Tóth Márton cipészsegéd leánya Irén. Czere Leopold OTI számtanácsos fia Zoltán. Lengyel Zoltán cipőfelsőrézkészítősegéd fia Zoltán. Tivadar Péter fuvaros fia János. Csathó István napszámos fia László. Klein Zoltán utazó leánya Márta. Kovács Mihály városi tüzőltő leánya Éva. Zsugyca Mihály szobafestő leánya Piroška. Kelemen Márton kovácssegéd fia János. Pataki Nándor napszámos fia István. Weisz Bence napszámos leánya Berta. Révész István ácsegéd leánya Irén. Szemző György m. kir. főhadnagy fia György. Elek Gyula kovács fia Lajos. Hangrád János asztalossegéd leánya Margit. Szücs László asztalossegéd leánya Ildikó. Lupsán György földműves fia György.

HÁZASSÁG. Buder Ferenc József m. kir. posta forg. díjnok és Gróza Ilona. Nagy Lajos géplakatossegéd és Hajdu Juliánna. Cserbánov Pál cipészsegéd és Bogdánova Piroška. Babó Péter fm. napszámos és Bába Anna. György István m. kir. posta távirtdamunkás és Sárközi Rákhel. Laskai József ideiglenes irodai altiszt és Nagy Ilona. Kovács István kf. nap száros és Toldi Vilma. Szabó Ferenc korosmáros és Varga Vilma. Mezey Dezső kir. járásbírósi végrehajtó és Szántó Margit. Balogh János timárségéd és Veres Mária. Pálfi József máv. vonatkísérő és Kukuly Terézia. Ferenczi Zolt kereskedő és Szabó Berta. Horváth Dezső járási m. kir. gazdasági felügyelő és Csász Erzsébet.

HALALOZÁS. Özvegy Szenvedi Lászlóné Szoboszlai Zsuzsanna 80 éves. Özv. Nagy Lajosné Debreczeni Juliánna 73 éves. Szabó János 52 év. Kunkli József 37 éves. Gelber Zsófia 58 éves. Özv. Csizmadia Gáspárné Füredi Agnes 85 éves. Vizi Lajos 69 éves. Sándor Sarolta 46 éves. Ormai János 32 éves. Onaka János 41 éves. Galló Imréné Finta Albina 56 éves. Kovács négy hetes. Özvegy Szücs Gyuláné Takács Zsófia 64 éves. Böhm Jenő 66 éves. Özv. Fodor Istvánné Papp Emilia 62 éves. Salamon Lipótné Weisz Szeréna 44 éves. Özv. Braun Sándorné Reismann Erzsébet 41 éves. Szabó János 2 hónapos. Zsigmondovics Vilmos 75 éves. Klein Terézia 77 éves. Spatók György 58 éves. Grósz Zoltán 51 éves. Özv. Tamás Albertné Hajdu Mária 60 éves. Kenéz Ferenc 5 hónapos. Schléisinger Izsák 75 éves. Jung Oszkárné Sipos Szabó Erzsébet 22 éves. Nagy Lajos 53 éves. Molnár Irén 1 éves. Özv. Komjáti Zsigmondné Bácsó Juliánna 87 éves. Sternberg Tibor 27 éves. Márton István 41 éves. Halász Sándor 24 éves.

Kávéházakban és vendéglőkben kérj a Magyar Lapok-at.

SPORT

Helyőrségi katona válogatott—NMK-Törekvés barátságos mérkőzés a Vörös Kereszt javára

Akkor, amikor a Törekvés régi vezetősége számot vetett azzal, hogy egyesületük csak a Nemzeti Munkaközpont kebelében található meg újjászületését és a nemzeti eszme szolgálatában kíván működni, előre vetette árnyékát az a nemzeti szempontból is céltudatos sportmunka, amelynek első állomása kíván lenni a március 25-iki Gyümölesoltó Boldogasszony napján lejátszandó mérkőzés, melynek jövedelme a Hadikör-

ház, illetve a Vöröskereszt céljait kívánja szolgálni.

A nemes cél érdekében barátságos mérkőzést rendez a helyőrség csapata ellen. Ha végig nézzük majd azt a nagy keretet, amelyből ez a katonaválogatott csapat kiáll, bátran kijelenthetjük, hogy jobb megoldást és jobb ellenfelet nem is találhattak volna az erre illetékesek, azok, akiknek agyában ez a szép gondolat megszületett.

Férfi ruhákat, használtakat **MOLNÁR** használatra üzletében legjobb áron vehet, eladhat Bémer-tér 1. udvarban. Hívásra házhoz jövök.

Baross Gábor—N. Gépipar 4:2 (2:0)

Szerdán délután KISOK-kerületi bajnoki mérkőzés keretében a tartalékos kereskedelmista csapat nehéz küzdelemben 4:2 arányban verte a Gépiparistákat. A II. félidő 4. percében a Baross Gáborból Bodót kiállították. Gólszerzők: Vass (önöző), Bodó, Janka, Bartha, ill. Csapó és Lac-

kó II. A kereskedelmisták egy 11-est kihagytak.

A tegnapi Baross Gábor—Gépipar mérkőzés (4:2) után így fest a táblázat:

- 1. Szt. László gimn. 5 5 - - 13:0 10
- 2. Baross G. ker. 6 5 - 1 24:2 10
- 3. N. Gépipar 6 3 - 3 5:11 6
- 4. Szal. Arany J. 5 2 - 3 1:15 4
- 5. B. Mezőgazd. isk. 8 - - 8 0:14 -

VESZ brilliánsot, ezüstöt, aranyat. **ELIÓ** CS TIBOR Széchenyi-tér 6. sz.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Pénteken: Bolgár—Magyar. Est

Mária főhadnagy megy ma, csütörtökön este fél 7. órakor.

Bolgár-magyar Est lesz pénteken este. *Darita Boneva* bolgár énekesnő. *Kálmán Etelka* primabalerina és *Járay József* operaházi művészek felléptével. Dr Soós István polgármester a bolgár követet üdvözli magyar és francia nyelven, majd a bolgár követ válasza után Técsői Móricz Kálmán, a Bolgár-Magyar Társaság elnöke mond ünnepi beszédet. Az est második részében fenti budapesti művészek lépnek fel magánzámók kal és duettekkel. Legdrágább hely 5 pengő.

Bucsueringő szombaton délután filléres helyárrakkal van műsoron.

Mondj igazat szombaton este háromnegyed 7. órai kezdettel van ismét műsoron Hotty Évával és Szabó Ernővel a két vezető szerepben.

A csikós vasárnap délután olesó helyárrakkal van műsoron.

Mária főhadnagy megy vasárnap este is.

A Bolond Ásvayné a hétfői Népművelési előadás.

Rökk Marika felléptével március 29-én tartják meg a Magyar-Német Bajtársi Estet a Magyar Vöröskereszt ágyalapja javára a Tűzharcos Szövetség rendezésében. Fellépnek még Otrubay Melinda, Rác Vali, Háromy Imre, Brada Rezső m. kir. Operaházi tagok és 3 német filmsztár. Legdrágább hely 7.80 pengő. Jegyek elővetelben már kaphatók

Tolnák Klári végleges vendégszerzési napjai: március 31-én Tűzvész

és április 1-én és 2-án a Francia szobalányban. Legdrágább hely 6.50. A m. t. premier bérlőközönség helyeit március 26-án déli 1. óráig tartja fent a pénztár. Mindhárom nap bérlétszűnet.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este fél 7. órakor: Mária főhadnagy.

Pénteken este: magyar-bolgár est. Szombaton délután. Bucsueringő. Szombaton este: Mondj igazat.

Vasárnap délután: A csikós.

Vasárnap este fél 7-kor: Mária főhadnagy.

Hétfőn este: A bolond Ásvayné.

Lidércfény

Szines filmköltemény az Apollóban

Gyönyörű szines filmet pergetnek az Apolló mozgóban. UFA produkció és „Lidércfény” a címe

Egy ifjú, falusi leány megrázó története elevenedik meg előttünk, aki Prágába, az „aranyvárosba” vágott és el is ment oda édesanyja minden titolma dacára.

Méltón ráillik Vörösmarty Mihály remek verssora:

„Hervadása liliumhullós volt. Ártatlanság képe s a bánaté...”

A mesészöveg, az egyes jelenetek művészi kidolgozása, a színezés egyike a legtekélyesebbeknek, amit eddig láttunk. A főbb szerepeket Kristina Söderbaum, Eugen Klöpfer, Paul

Klinger, Kurt Meisel, Rudolf Prack és Anni Rosar játszák. A rendezés érdeme pedig Vcit Harlané. (—)

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-vétel

Brilliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékezerész, Rákóczi-ut 3. 356

Aranyat, ezüstöt, brilliánsot vásárol Tarján orás-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185

Eladók regények. Dr Baditz, Miskolc. 611

Jókarban levő ülökádat megvételre keresek. Címét ár megjelöléssel a kiadóba kérek. 413

Eladó jó erős motorbicikli jutányos áron. Értekezni Attila-utca 36.

Egy nagy tajtékipa, ezüst kupakkal eladó. Cím a kiadóban. 423

Férfi nagy Singer varrógépet megvételre keresek. Címét a kiadóba kérek. 421

Veszek használt jóállapotban levő négykerékű kézikocsit. Csáky-utca 24 fűszerület. 441

Modern mély gyermekkocsi, régi gumikkal, eladó. Szacsavay-u. 53, ajtó 2. 441

Kombinántszoza, Schöberlág, reklamier, hencser eladó. Kapucinus-u. 11. Kapuval szemben. 424

Zsirus S J.: Jézus élete — kötet — teljesen új állapotban eladó. Cím a kiadóban. 440

5000 darab elsőosztályú akácfaaró, darabonként 40 filléért eladó. Hobeck István Székelyhid. 438

Állást nyec

KIFUTÓ-FIUT felvesz a Szent László nyomda R. T. Szilágyi Dezső-u. 5.

Csillagváros vagy Szőlős környékén lakó lapkihordót keresünk. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Magas százalékkal könyvvégynököt keresek. Cím a kiadóban. 442

Hűlőféle

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindenemű férgek irtását 38 evi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 513

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szilágyi-ut 7. Telefon 14-21. 664

10-15 ezer pengővel társat keresek, pénze 100 százalékgig biztosítva. Címét „Tiszteletes haszon” jellegre a kiadóba kérek. 416

Lakás

Elcserélném Réti piac közelében lévő 1 szoba, konyha és spejzből álló lakásomat hasonlóval a városhoz közelebbi részben. Cimeket a kiadóba kérek. 441

Elveszett

Elveszett egy darab 6 hónapos fehér szőrű kocmalac, ismertető jel, nyakán sebhegy. Becsületos megtaláló jelentse Erdélyi Gyula szücsmesternél Török Ignác-u. 64-a. szám alatt, ahol jutalmat kap. 445

Kávéházakban és vendéglőkben kérj a MAGYAR LAPOK-at

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Felelős szerkesztő: Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc, Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körliorgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.